

Sygn. akt II AKz 47/13

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Stanisław Kucharczyk

Sędziowie: SA Bogumiła Metecka-Draus (spr.)

SA Stanisław Stankiewicz

Protokolant: st. sekret. sądowy Anita Jagielska

przy udziale prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Szczecinie Zdzisława Rynkiewicza

po rozpoznaniu zażalenia prokuratora

na postanowienie Sądu Okręgowego w Koszalinie

z dnia 29 stycznia 2013 r., sygn. akt II K 124/12

w przedmiocie zwrotu sprawy celem uzupełnienia śledztwa

na podstawie art. 437 § 1 kpk

postanawia

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 stycznia 2013 r., sygn. akt II K 124/12 Sąd Okręgowy w Koszalinie zwrócił sprawę przeciwko S. K. i D. W. celem uzupełnienia śledztwa. Uzasadniając powyższe wskazał, iż Prokuratura Okręgowa we Wrocławiu Wydział VI do Spraw Przystępności Gospodarczej skierowała do Sądu Okręgowego w Koszalinie akt oskarżenia w sprawie VI Ds. 83/12 przeciwko S. K. i D. W.. Przeprowadzone w przedmiotowej sprawie postępowanie przygotowawcze wykazuje istotne braki, których usunięcie przez Sąd w toku postępowania jurysdykcyjnego byłoby niezmiernie czasochłonne i przekształciło to postępowanie w postępowanie przygotowawcze.

Dalej sąd podał, iż na podstawie wyjaśnień i zeznań M. S. oskarżyciel zarzucił S. K. dwukrotne usiłowanie przemytu kokainy z Peru do Polski, nawet ich nie weryfikując i to w sytuacji, kiedy S. K. od początku zaprzeczał twierdzeniom M. S.. M. S. mówiąc o okolicznościach pierwszej próby przemytu narkotyków z Peru do Polski przez S. K. podał, że zaliczka na narkotyki z tego przemytu w kwocie 2.000-3.000 USD została przesłana za pośrednictwem (...) na nazwisko M. K.. Obowiązkiem oskarżyciela publicznego była weryfikacja tej części wyjaśnień M. S. przez ustalenie czy w okresie poprzedzającym próbę przemytu latem 2009r. taki przekaz został zrealizowany. Mówiąc o kolejnej próbie przemytu przez oskarżonego K., M. S. wskazał kilka okoliczności, które zdaniem Sądu powinny być przedmiotem weryfikacji już na etapie postępowania przygotowawczego. M. S. wspomniał, że „kurier”, który miał dokonać przemytu i został zatrzymany na terenie Peru o czym S. K. miał się dowiedzieć od brata „kuriera”. M. S. wspomniał również, że S. K. miał zebrać 10.000USD i przesłać je do Peru po to aby „załatwić” zwolnienie zatrzymanego „kuriera” z więzienia. Zdaniem Sądu obowiązkiem oskarżyciela publicznego było ustalenie czy w okresie objętym zarzutem stawianym S. K.-tj. od trzeciego kwartału 2009r. do pierwszego kwartału 2010r. na terenie Peru zostali zatrzymani obywatele Polski, w szczególności z K. i okolic za usiłowanie przemytu narkotyków, a następnie uzyskanie akt spraw prowadzonych

przez organy wymiaru sprawiedliwości Peru wobec takich osób, w szczególności odpisów wyroków i przeprowadzenie czynności procesowych z udziałem tych osób, rozpytanie ich na okoliczność znajomości z S. K. i okazanie zdjęć sygnalicznych, obejmujących zdjęcie oskarżonego K., a także ustalenie czy osoby te mają brata. Jak wynika z analizy akt sprawy, funkcjonariusze Policji wytypowali nawet osobę, która mogła być wspomnianym przez M. S. „kurierem”- J. G.. Nie zostały jednak przeprowadzone żadne wyżej wspomniane czynności dotyczące tej osoby. Czynności takie powinny zostać przeprowadzone przy udziale polskich służb konsularnych w Peru. Bez wątplenia są one czasochłonne, co nie może jednak zwalniać oskarżyciela publicznego od ich dokonania. Obowiązkiem oskarżyciela było również ustalenie w jaki sposób zostało przelane do Peru 10.000 USD wspomniane przez M. S.- czy przelewem czy w innej formie. Konieczne jest w tym zakresie rozpytanie M. S. i w zależności od przekazanych przez niego informacji podjęcie czynności je weryfikujących. Wymienione przez Sąd czynności powinny zostać wykonane w ramach postępowania przygotowawczego ponieważ obejmują konieczność podjęcia szeregu działań stricte śledczych, które pod nadzorem Prokuratury mogą przeprowadzić funkcjonariusze Policji.

Na marginesie Sąd zauważył, że stawiany S. K. zarzut usiłowania przemytu nie mniej niż 2000 g kokainy obejmuje **okres** od trzeciego kwartału 2009 r. do pierwszego kwartału 2010r. i **tym samym** obejmuje okres w **którym** S. K. przebywał w Areszcie **Śledczym** w K.- od 2 grudnia 2009 r. a oskarżyciel nie przedstawił żadnego dowodu na przestępczą działalność oskarżonego K. po jego osadzeniu w jednostce penitencjarnej.

Sąd zgadza się ze stanowiskiem zaprezentowanym przez oskarżyciela publicznego w uzasadnieniu aktu oskarżenia, że „dla przyjęcia pomówienia za podstawę ustaleń faktycznych trzeba aby wyjaśnienia te były nie tylko logiczne, konsekwentne **ale również wsparte innymi dowodami, które bezpośrednio lub choćby pośrednio potwierdziłyby wyjaśnienia pomawiającego**”.

Postulat ten zostanie zrealizowany po przeprowadzeniu przez oskarżyciela czynności procesowych weryfikujących wyjaśnienia i zeznania M. S., które Sąd szczegółowo opisał.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył prokurator, który wydanemu rozstrzygnięciu zarzucił obrazę przepisu art. 345 § 1 k.p.k., polegającą na błędnym przyjęciu, że, w powyższej sprawie, zachodzą istotne braki postępowania, których usunięcie przez Sąd spowodowałoby znaczne trudności i uniemożliwiłoby wydanie prawidłowego orzeczenia w rozsądnym terminie.

Tak podnosząc, prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Koszalinie II Wydział Karny do rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie prokuratora nie zasługiwało na uwzględnienie.

Przekazanie sprawy w celu uzupełnienia śledztwa jest dopuszczalne wówczas, gdy akta sprawy wykazują istotne braki postępowania przygotowawczego, zaś ich usunięcie przez sąd powodowałoby znaczne trudności (art. 345 § 1 k.p.k.). Braki w materiale dowodowym zgodnie z utrwalonymi poglądami orzecznictwa i doktryny należy odnosić do dowodów o istotnym znaczeniu dla rozstrzygnięcia sprawy, a więc takich, które mają stwierdzić okoliczności związane z przedmiotem procesu karnego, a w szczególności z ustaleniem w postępowaniu dowodowym faktu głównego. Kumulatywnym warunkiem zwrotu sprawy do uzupełnienia postępowania przygotowawczego jest wymóg, by dokonanie niezbędnych czynności przez sąd powodowało znaczne trudności. W istocie te znaczne trudności utożsamiane są, obok niemożności przeprowadzenia dowodów przez sąd, ze znacznym zakłóceniem toku postępowania sądowego i tak jak miejsce w przedmiotowej sprawie, przerwaniem na sąd czynności, które są właściwe dla postępowania przygotowawczego.

Prawidłowo wskazał sąd pierwszej instancji, iż prokurator nie zweryfikował w dostatecznym stopniu wyjaśnień M. S. odnośnie pieniędzy przeznaczonych na zaliczkę na zakup narkotyków w trakcie pierwszej próby przemytu, poprzestając na stanowczym stanowisku o wiarygodności jego relacji. Tymczasem skarżącemu należy wskazać

należy, że wiarygodności dowodu dokonuje sąd. W przypadku gdy jedynym dowodem w sprawie są wyjaśnienia współoskarżonego to o ile istnieje możliwość dokonania jego potwierdzenia innymi dowodami, to należy z niej skorzystać. W uzasadnieniu aktu oskarżenia (k-372) faktycznie wskazano, że zwrócono się do (...) z zapytaniem dotyczącym weryfikacji tej okoliczności, jednak przywołana jako dowód informacja z (...) (k-115) dotyczy transferów dokonywanych przez lub M. S. w okresie od stycznia 2008 r., do lutego 2011 r., a nie S. K..

Również zasadnie wskazał Sąd Okręgowy, iż prokurator nie wyjaśnił okoliczności związanych z drugim przemytem, a konkretnie z zatrzymaniem kuriera. Zdaniem Sądu Apelacyjnego niewystarczającym w tym zakresie jest wskazanie na informację z dnia 2 stycznia 2012 r., (k-138), z której wynika jedynie to, że typowany jako kurier - J. G., został zatrzymany na terenie Peru i skazany na karę pozbawienia wolności w rozmiarze 6 lat i 8 miesięcy. W tej sytuacji zaistniała możliwość uwiarygodnienia tych wyjaśnień poprzez przesłuchanie J. G., z wykorzystaniem okazania mu wizerunku S. K..

Z powyższych powodów zasadną była decyzja Sądu Okręgowego w przedmiocie zwrotu sprawy, albowiem przeprowadzenie wymienionych czynności przez Sąd Okręgowy spowoduje przewlekłość postępowania i w znacznym stopniu może naruszyć zasady ciągłości i koncentracji rozprawy. Nadto wskazać należy, iż to na oskarżycielu publicznym ciąży zasadniczy obowiązek zebrania i utrwalenia materiału dowodowego i dopiero pełny materiał dowody może stanowić podstawy wniesienia aktu oskarżenia. Powyższe oznacza, że właściwe rozstrzygnięcie w sprawie, zdeterminowane będzie w przyszłości dostępnym do ujawnienia materiałem dowodowym, za który w głównej mierze odpowiada organ oskarżający, a nie sąd.

Sąd Apelacyjny zauważa jednocześnie, iż przedmiotowa sprawa jest jedynie częścią śledztwa prowadzonego przez Prokuraturę Okręgową we Wrocławiu pod sygn. akt VDs 12/08 a dotyczącą H. M. i innych podejrzanych o popełnienie czynu z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r., o przeciwdziałaniu narkomanii i inne i nie wyklucza się, iż w aktach tego właśnie śledztwa znajdują się materiały mogące dostatecznie wyjaśnić podkreślone powyżej okoliczności, na co wskazują chociażby kserokopie postanowień o przedłużeniu śledztwa. Z powyższych wynika bowiem, iż występowano o pomoc prawną m.in. do Peru czy Ekwadoru (k-61), czy wnioskowano o informacje dotyczące przekazów (...) (k-67). Weryfikacja uzyskanych w tej drodze materiałów, może wyjaśnić wskazane przez Sąd Okręgowy wątpliwości i tym samym pozwolić na skompletowanie materiału dowodowego, który posłuży następnie do rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu sądowym. Nie można wykluczyć i takiej sytuacji, iż po szczegółowym przeanalizowaniu już zebranego materiału dowodowego w sprawie, z której wyłączono materiały odnośnie S. K. i D. W., odnalezione zostaną dokumenty, które zdaniem Sądu Okręgowego są niezbędne do potwierdzenia stanowiska M. S., a których w aktualnie przekazanych sądowi materiałach, brak.

W przypadku gdyby materiał tam zawarty okazał się jednak niewystarczający, prokurator winien podjąć inne kroki celem dokonania stosowanych ustaleń.

Z tych też względów orzeczono jak na wstępie.